

Na delo

S svojim delom na gradnji »Mladinske proge« bo mladina Jugoslavije prištedila svoji domovini 400 milijonov dinarjev!

Cena 2 din — Mesečno 8 din

Leto I. - Štev. 13

Glasilno Okrožnega odbora OF Celje. Izhaja vsako soboto

Celje, 6. julija 1946

Odhod II. celjske delovne brigade na Mladinsko progo

Ko je bilo vse pripravljeno za prihod brigade v Celje, so pričele v nedeljo 30. junija prihajati prve čete iz vseh krajev našega okrožja. Zborna mesto je bilo v dijaškem konviktu.

Mladinci so se takoj jeli spoznavati med seboj: »Tovariš, iz katerega okraja si?« »Ste prinesli s seboj kaj knjig?« »Kako je kaj pri vas z brigado za mariborsko okrožje?«

Posamezne skupine so živo razpravljale o ureditvi in organizaciji dela na progi. Eni so se dogovarjali: »Ali hočeš biti z nami v isti petorki?« Po vsem dvorišču se je čula le ena beseda — Brčko.

V ponedeljek 1. julija je bila svečana predaja zastave brigadi.

Pred okrajni odbor Celje-mesto se je jelo okoli 6. ure zvečer zbirati meščanstvo, predstavniki oblasti in množičnih organizacij, dve četi vojaštva tukajšnjega garnizona in predstavniki JA.

Ko so se pojavile štiri čete celjske delovne brigade »Fakin« s pesmijo, vsi mladinci oblečeni v enake modre uniforme s titovkami na glavi, jih je zbrana množica pozdravila s ploskanjem in vzkliki »Živeli graditelji mladinske proge, živeli naši udarniki!«

K tov. Popitu, sekretarju OO OF sta pristopila komandant brigade tovariš Drago Justin in brigadni zastavonoša tov. Neško Kramaršič in prejela iz njegovih rok zastavo, dar OO LMS.

Ob izročitvi zastave je tov. sekretar Popit dal bodočim graditeljem mladinske proge za zgled tov. Fakina, katerega ime nosi njihova brigada. Fakin je padel kot prvoborilec za pravice mladine in vsega delovnega ljudstva Jugoslavije že 1924 leta. Oni pa, ko odhajajo na tako veliko delo kot je gradnja mladinske proge, morajo s svojim požrtvovalnim delom dokazati, da so vredni udeležbe v brigadi, ki nosi ime prvoborca delavskega razreda. Če se bodo tega zavedali, bodo izpolnili naloge, ki stoje pred njimi, dali bodo tako svoj delež pri velikem delu obnove in pri utrjevanju bratstva in edinstva jugoslovanskih narodov.

V svojem pozdravnem govoru je predstavniki vojske dejal, da borbo, ki sta jo pričela leta 1941. ljudska vojska in naše delovno ljudstvo, nadaljuje danes naša mladina, ko se bori s težavami pri

Predsednik OO LMS tov. Iztok je v svojem govoru želel brigadi uspeh in med drugim tudi naglasil, da je naša prva delovna brigada in sedaj še druga, ki sta obe odšli na gradnjo mladinske proge Brčko—Banoviči ter še dve brigadi 400 mladincev, ki bodo odšli 6. in 10. t. m. na regulacijo reke Pesnice v mariborskem okrožju, velikanski dokaz, da je naša mladina neizčrpni vir moči, s katero bomo dvignili našo domovino iz ruševin in siromaštva. »Ljudstvu, ki ima takšno mladino, kot je naša, se ni treba bati za svojo bodočnost!« Svoj govor je tovariš Iztok končal z zahtevom, da smo mi vsi, ki ostanemo tukaj, ponosni na njih, ki danes odhajajo in da smo prepričani, da bodo zastavili vse sile, da bo ob njihovem povratku na

brigadni zastavi pisalo: Druga u d a r n a celjska delovna brigada »Fakin«.

Enoglasni »Bomo«, s katerim so odgovorili mladinci, njihova žareča lica, vzkliki in parole, s katerimi so prekinjali pozdravne govore, ploskanje, s katerim so pozdravili zastavo, pod katero bo delala in ustvarjala naša mladina, spontano zpeta himn »Hej Slovani!« s katero je bila svečanost zaključena, vse

Bili smo na procesu proti Draži Mihajloviću

Tudi iz našega okrožja se je 19. junija napolnila delegacija na proces proti Draži Mihajloviću in ostalim narodnim izdajalcem. Po enotedenskem bivanju v Beogradu se je pred dnevi delegacija vrnila v Celje. Ob tej priliki smo zaprosili delegate, da nam opišejo svoje vtise s procesa, ki je dokončno razkrinkal »Komandanta Jugoslovanske vojske v domovini«, razsvetlil z žarko svetlobo mračno vlogo Draže Mihajlovića in njegove organizacije, ki se je pod parolo »Za kralja in domovino« borila za interese domače in mednarodne reakcije.

V nevezanem razgovoru so delegatje pripovedovali kaj vse so videli in slišali:

»Že samo potovanje nam je zgovorno povedalo, zakaj sedijo Draža Mihajlović in drugi izdajalci pred ljudskim sodiščem. Povsod so še vidni sledovi uničenja, ki ga je s pomočjo četnikov, ustašev, belo- in plavogardistov, domobrancev, Nedićeve »državne straže« in Ljotičevega »prostovoljnega korpusa«, okupator izvršil širom naše domovine. Ob železniški progi ponekod še danes leže požgani vagoni, v katerih so se poleg Nemcev vozili tudi oni, katerih vodje danes odgovarjajo za zločine proti lastnemu ljudstvu, proti kateremu so se borili. Toda teh sledov je iz dneva v dan manj. Izginjajo pred skupnim naporom vesga delovnega ljudstva Jugoslavije, ki si gradi srečnejšo bodočnost.

Prispeli smo v Beograd. Njegovo lice se je zelo spremenilo. Težko je najti sledove zračnih napadov, ki jih je Beograd toliko pretrpel. Življenje se bujno razcvita. Po vsem mestu so instalirani zvočniki, ki sproti prenašajo potek procesa proti Draži Mihajloviću. Za proces vlada v mestu veliko zanimanje; menda ni v vsem mestu radio aparata, ki ne bi za časa trajanja procesa deloval. Ves Beograd živo zasleduje in komentira razpravo.

V veliki dvorani Podoficirske šole na Topčideru se vrši razprava. Zaradi velike vročine se pričanja dnevno ob 7. zjutraj. Toda že več ur pred tem časom se v parku okrog poslopja, v katerem se vrši proces, zbirajo Beograjčani. Poslušalci procesa kažejo zelo pestro sliko, zastopana je vsa Jugoslavija, vsi sloji. Tu so delegacije skoraj iz vsakega večjega kraja naše domovine. Sedeli smo skupno z Makedonci, Hrvati, Srbi in Črnogorci. V črno oblečene matere par-

to je zgovorno dokazalo, da se mladina, ki odhaja, zaveda velikih nalog, ki stoje pred njo in da bomo mi, kar nas ostane tu, zastavili vse sile, da s svojim delom ne zaostanemo za mladino, ki s svojimi napori daje zgled, kako se dela v svoji domovini, za svoje ljudstvo in za samega sebe.

Zvečer se je vsa brigada udeležila banketa in zabave, katero je priredil Okrajni odbor AFŽ Celje-mesto.

Zjutraj 2. julija se je II. celjska delovna brigada »Fakin« pridružila brigadi mariborskega okrožja in odpotovala skupno z njo v Brčko.

tizanov in četniških žrtev, kmetje, delavci, študentje, uradniki, to je občinstvo, ki pozorno zasleduje potek razprave.

Točno ob sedmih zjutraj prvi zasede svoje mesto javni tožilec, ki ga poslušalci sprejmejo z burnim ploskanjem. Nato zasedejo svoja mesta člani sodišča s predsednikom Djordjevićem na čelu. Občinstvo vstaja in burno pozdravlja. Takoj nato, kot bi odrezal, zavlada tišina in razprava se prične. Ljudstvo mirno sledi poteku razprave, saj popolnoma zaupa svojemu sodišču. Procesu prisostvuje tudi okoli sto novinarjev. Tujci, ki ne znajo srbskega jezika, imajo na ušesih slušalke, ki so zvezane s celicami prevajalcev, ki vsako besedo sproti prevajajo v ruščino, angleščino, francoščino, nemščino in španščino. V splošnem se mora ugotoviti, da je organizacija brezhibna.

V dvorano vstopijo obtoženci in zasedejo svoja mesta. Značilno je, da skušajo drug drugega s svojimi izjavami obremenjevati. Vsak, celo Draža Mihajlović, trdi, da on osebno ni hotel onega, za kar ga dejstva obtožujejo. Draža Mihajlović smatra za »taktiko« sprejemanje denarja in orožja od Nemcev in Italijanov ter skupno sodelovanje z njimi v borbi proti narodom Jugoslavije. Ničesar ne ve o izročanju partizanov Nemcev, o klanju črnih trojk, organiziranih po njegovih navodilih, nad ljudstvom tako v Srbiji, kakor v Bosni, Hrvaški itd. Črka »Z« je po njegovem zaprav je bil vsak, ki je bil obeležen z trjevanju bila samo za strašenje, čenjo, zaklan. Dokazilni material potrjuje nešteto izdajstev Draže Mihajlovića. sodelovanje z okupatorji in domačimi izdajalci.

Iz razprave smo odnesli vtis, jasni vtis: S svojo »borbo« so Draža Mihajlović in njegovi pomagači, skupno z emigrantsko vlado in kraljem hoteli še enkrat ogoljufati jugoslovanske narode. Mirno so hoteli gledati, kako Nemci in Italijani ropajo našo deželo in čakati na »ugodni čas«, čakati, da okupator sam odide iz naših krajev, da s pomočjo kundakov in pendrekov zasadijo nož v hrbet narodom Jugoslavije.

Da bi si zasigurali uspeh, so morali udušiti narodno osvobodilno gibanje. To četniki niso delali samo z orožjem proti partizanom, temveč tudi s terorjem nad vsem ljudstvom. O terorju četnikov

Draže Mihajlovića pričajo ljudje, ki so ga sami občutili. Kot priča nastopi mladenci, katerega so četniki mučili 1943. leta. Zažgali so mu ogenj pod nogami, še do danes se ni pozdravil. Takih prič je nešteto. Starčki, žene, otroci, nikomur ni prizanesel četniški nož. Vsega tega pa se četniški komandant Draža Mihajlović »ne spominja«, ali pa se je vse to izvršilo »brez njegove vednosti«, ali pa celo »proti njegovi volji«.

Zanimanje za proces, ki bo vsemu svetu dokazal izdajalsko vlogo »Balkanskega Robin Hooda, legendarnega junaka Draže Mihajlovića«, je v naši državi in v inozemstvu ogromno. Vse inozemsko časopisje piše danes o njem kot izdajalcu, slugi fašizma. Tako veliko zanimanje in ljudsko mnenje najboljšje izpričujejo neštete brzojavke, v katerih ljudstvo zahteva pravično kaznen za zločinca Dražo Mihajlovića. Kmalu bo prejel zasluženo kaznen eden najpodeljših izdajalcev lastnega naroda, kar jih pozna svetovna zgodovina.

Zasedanje okrajnih skupščin

V prihodnjih dneh se bodo vršila po vseh okrajih našega okrožja redna zasedanja skupščin okrajnih odposlancev. Glavne točke dnevnega reda so sledeče:

Poročilo o delu Okrajnega ljudskega odbora,

referat o »zakonu o ljudskih odborih«

referat o odkupu žita, cenitev konj itd

Da bi bilo delo skupščin čim bolj uspešno in, da bi pri izgradnji naše ljudske oblasti resnično sodelovali široki sloji delovnega ljudstva, je potrebno, da se tovariši odposlanci temeljito pripravijo na diskusijo po vsaki posamezni točki dnevnega reda.

Datumi zasedanja po okrajih so sledeči: 7. julija za Celje-mesto in Konjice, 14. julija za Celje-okolico, Smarje, Trbovlje in Mozirje.

III. REDNO ZASEDANJE

Okrajne ljudske skupščine Celje-mesto

V nedeljo 7. julija 1946 se vrši v Domu ljudske prostvete (Narodni dom) ob 8. uri dopoldne III. redno zasedanje okrajne ljudske skupščine za mesto Celje z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo okrajnega poslanca tovariša ministra Leskoška,
2. Delovno poročilo Izvršnega odbora,
3. Poročilo o združenju krajevnih odborov in referat o splošnem zakonu o ljudskih odborih,
4. odobritev rečnega in izrednega proračuna,
5. Dopolnilne volitve v Izvršni odbor,
6. Poročilo okrajnega sodišča,
7. Dopolnilne volitve članov okrajnega sodišča,
8. Predlogi in sklepi,
9. Slučajnosti.

K zasedanju okrajne ljudske skupščine vabimo vse prebivalstvo našega okraja.

Izvršni odbor okraja Celje-mesto

Dobro seme krompirja bomo sedaj izbrali

Slovenija je že poznana po svojem prvovrstnem belem krompirju, katerega sloves sega po vsem našem jugu. Leta vojne in okupatorjevo gospodarjenje so tudi na tem polju pustile svoje sledove. Okupator je v borbi za samoprehrano uvozil k nam celo vrsto krompirjevih sort, sicer z višjim donosom po ha ali kvalitetno mnogo slabejšimi od našega domačega krompirja. Naša polja nudijo danes kaj pestro zbirko, mešanico nemških in domačih krompirjevih vrst, ki so vse delno že degenerirane.

Danes, ob prehodu v normalno in načrtno gospodarjenje nam bodi glavna skrb, da te naše krompirjeve nasade očistimo od slabe tuje navlake odn., da obdržimo od tega le-to, kar našim prilikam in zahtevam odgovarja. Predvsem pa je nujno, da pridemo spet do dobrega semena naših priznanih dobrih in kvalitetnih sort kot n. pr. oneidovec, kresnik, rožnik, rani in pozni itd. Seveda ne smemo povsem zavreči onih zdravih in donosnejših krompirjev, ki so se obnesli v naših podnebnih in zemljišnih prilikah, in ki niso podvržene hitri degeneraciji. Saj krompir ne služi samo za ljudsko prehrano, ampak je v veliki meri pomemben tudi kot krmni in industrijski produkt odn. surovina. V to zadnjo svrhu odgovarjajo zlasti nekatere po okupatorju odpeljane bogate rodeče sorte kot n. pr. acker-segen, voran, osbote itd. Naša skrb je torej i za kvalitetni jedilni krompir, i za velik donos. Pri vsem tem pa je potrebno, da si zopet pridobi naš krompir svoj stari sloves. Iz teh razlogov moramo obratiti pažnjo predvsem na pridelovanje enotnega blaga. Gojiti moramo posebej krompir za jelo in posebej za krmo odn. industrijo. Ne pa tako kot je sedanjše trenutno stanje, da se niti že precej dober poznavalec sort krompirjev ne spozna, kaj vse na isti njivi raste.

Zato kmetje, pregledajte sedaj, ko je krompir v cvetju, nasade istega in izberite si najčistejši del njive za semenski material za prihodnje leto. Iz tega koščka, ki ste si ga tako izbrali, odstranite vse tuje grme krompirja, ki tjakaj ne spadajo, vse obolele in zanikrne sadeže, — pri tem je predvsem paziti, da odstranimo vse takozvane virozno obolele krompirje (kodravost, zavijanje listov itd.) ter vse gomolje odn. grme, ki kažejo znake obročkaste gnilobe. Tak

Spravljanje zgodnjega sadja

Ker bo letos tudi sadje bolj zgodaj dozorelo in se bliža čas obiranja zgodnjega poletnega in zgodnjega jesenskega sadja, dajemo nekaj navodil o pravilnem obiranju in sortiranju tega sadja.

Sadje, zgodnje in kasnejše, se mora obirati ko je zrelo za obiranje, namreč ko ima že vse snovi v sebi, ki so potrebne da dobi pri krajšem ali daljšem ležanju svoj značilni okus in svojo barvo. Od pravega časa obiranja sadja je odvisna kakovost sadja t. j. okus, trpežnost in njegova sposobnost za prevoz.

Pri sadju razlikujemo dvojno zrelost, to je drevesno zrelost, ko je sadje na drevesu zrelo za obiranje in zrelost za uživanje, kar pridobi po krajšem ali daljšem ležanju.

Pri zgodnjem poletnem ali zgodnjem jesenskem sadju je čas od zrelosti na drevesu do zrelosti za uživanje bolj kratek, nekako 3 do 6 dni, dočim je pri kasnem sadju ta doba daljša in mora potem delj časa ležati, da prestane nekako preosnovno v sebi, da postane zrelo za uživanje in trpežno. Zadeti se mora tedaj pravi čas obiranja, ko je sad na drevesu zrel za obiranje. Prezgodaj obrano sadje ne dobi pozneje svojega pravega okusa, zgubi na teži, je netrpežno in rado gnije. Prepozno obiranje, posebno pri zgodnjem sadju, tudi ni do-

pregled krompirjevega nasada je potreben sedaj ob času cvetja in par tednov pozneje ponovno. Pri izkopu je dobro, da bomo odstranili tudi one grme, ki imajo slab zarod, kajti tudi svojstva rodnosti so dedna.

Kmetovalci pa, ki imajo že preveč izrojen (kodravost, zavijanje listov itd.) krompir odn. pri katerih je njihov nasad že preveč pomešan z različnimi vrstami, tako da si ne morejo na lastnem zemljišču izbrati semenskega krompirja, naj napravijo čez lastni semenski krompir križ in si že sedaj zagotovijo dobro seme iz znanih krompirjevih okolišev, to so predvsem za semenske svrhe vlažnejši in hladnejši hribovski predeli, ki so poznani, da imajo lep in zdrav krompir.

Ravno sušna leta, kakršno je letošnje, nam odlično pokaže, kje je še zdrav neizrojen krompir doma. Virozne bolezni (kodravost, uvijanje itd.) pridejo namreč predvsem do izraza v sušnih, za vegetacijo (rast) manj pogodnih leza vegetacijo (rast) manj pogodnih in manj plodnih njivah se te bolezni prej pokažejo.

Pri prej opisanem izboru semenskega krompirja je treba obiti krompirjev nasad vrsto za vrsto in pri tem izločiti vse, kar je sumljivoga. Ta pregled bomo seveda istočasno izkoristili tudi v svrhu pregleda, če se tudi v naše nasade že ni priklatil razbojnik koloradski hrošč (krompirjevec), katerega mora ne le vsak kmet, temveč vsakdo poznati, kajti gorje našim krompirjevim nasadom, če se isti pri nas vgnezdijo.

K širjenju viroznih bolezni naj omenimo, da iste predvsem prenašajo listne uši (zlasti breskova listna uš, zaradi česar je znano, da v vinogradniških predelih, kjer je precej breskev, nikdar ni dobrih semenskih krompirjev). Tudi je znano, da poznejše sorte, ki kasno dozori in se izkopavajo še ko je cima zelena, manj podlegajo izrojenju (virusne bolezni) to pa iz razloga, ker po uši prenešana okužba v mnogih primerih še ni prišla iz cime v gomolje.

Iz teh razlogov sadijo ponekje zdrave gomolje krompirja za seme šele v ječmenišče ter s tem pridelajo znatno zdravješe seme, ki jim da v prihodnjem letu obilnejši rod. Jasno, da saditev krompirja v ječmenišče ima smisel samo za pridobivanje potrebnega semena.

bro, ker sad postane mokast, ni sočen, se ne drži dolgo, je pa tudi nevarnost, da mnogo sadja pred obiranjem odpade z drevesa.

Tedaj se bo zgodnje sadje, ki je določeno za daljši prevoz obralo nekako 2 do 3 dni pred drevesno zrelostjo, zgodnje sadje pa, ki je določeno za prodajo v mestu na trgu, torej za takojšnje uživanje, mora biti obrano ob pravi drevesni zrelosti. Velika je namreč napaka naših sadjarjev, da prinašajo v mesta na trg zgodnje poletno in zgodnje jesensko sadje še zeleno, komaj napol zrelo. Tako sadje ni zdravo, ker ima mnogo neprebavljive celuloze, visok odstotek čreslovine (tanina), kisline ter malenkost beljakovin in sladkorja.

Ker je zgodnje poletno in zgodnje jesensko sadje za prevoz precej manj trpežno kakor kasno jesensko in zimsko sadje, moramo zgodnje sadje posebej previdno obirati, da bo dovolj odporno za prevoz.

Vsako sadje, zgodnje in pozno, moramo obirati ob suhem vremenu, sicer sadje trpi na zunanjosti, ker izgubijo plodovi voščeno prevlako in postane tako manj trpežno. Zgodnje sadje ne smemo obirati ob vročih dnevnih urah, temveč le v jutrnem in večernem času, da bo bolj trpežno.

Vsako sadje, ki naj služi za uživanje v svežem (presnem) stanju, se mora skrbno obirati z roko. Pri tem moramo paziti, da se štiti voščena prevlaka na sadju in da se koža ne rani. Sadje, ki ima dolge peclje, se obira tako, da leži kazalec roke na peclju, z roko se plod dvigne. Pri plodovih s kratkim pecljem se plod samo zasuče. Kjer ni mogoče z roko obirati, naj se uporablja dober obirač. Obrano sadje naj se daje (ne meče) v male kšarice, ki držijo 4 do 5 kg in ki so znotraj obite z vrečevino, pod katero je plast lesne volne ali suhega zdravega sena. Košarice naj imajo kavelj, da se jih pri obiranju obesi na vejo, ali dva kaveljna, da se jih lahko pripaše k telesu. Vreče in predpasniki niso za obiranje sadja, ker se v njih sadje preveč obrdgne. Že pri obiranju mečemo črvive in nagnite plodove na tla in jih ne smemo vlagati v košarice.

Pri obiranju sadja sortiramo takoj plodove v I. in II. vrsto. V prvo vrsto (namizno sadje) spadajo najlepši, pravilno razviti plodovi brez vsakega madeža škrlupa, rdečih pik ali odtiskov. V drugo vrsto (potrošno sadje) spada sadje, ki se tudi uživa sveže, ki pa ni tako lepo kot namizno, ni tako veliko, ima lahko manjše madeže in komaj vidne odtiske rok in je popolnoma zdravo. Vse odrgnjeno, črvivo, obtolčeno in nagnito sadje se uporabi doma za pridelavo, ni pa za prodajo.

Kadar se sadje prevaža na kolodvor ali v mesto, naj bi se prevažalo v vozovih na vzmeti, v mehkih, z lesno volno ali s senom in vrečevino obloženih košarah, da dospe zdravo in neobtlačeno na cilj.

Upamo, da se bodo sadjarji držali teh navodil ter s tem služili sebi in skupnosti, posebno ker se bo letos vršila kontrola nad kakovostjo na prodajo ponujane sadja.

ZAŠČITIMO

sadno drevje ob cestah

V letu 1946 je priroda precej bogato obdarila naše drevje, ki raste ob državnih cestih. Če pogledaš to drevje, kako voljno toda sklonjeno drži težo svojega zaroda in kako neusmiljeno se vse česče zaletavajo vanj mimo se vozeči avtomobilisti, se vprašaš, ali je sploh kdo, ki vodi račun o tem našem lepem in koristnem ljudskem imetju.

Zelo pogosti so primeri, da kar čez noč izginejo deli dreves ali pa celo cela drevesa. Naslednji dan vidiš razdejanje ob strani ceste ali v jarku, na cesti pa kupe raztresenega sadja.

Največ sadja in drevja se zadnji čas uniči s previsoko naloženimi vozmi, ki zapuščajo za seboj strahotno uničenje drevesnih vej, na tleh pa leži toliko nedozorelega sadja, da se s kolesom niti peljati ne moreš, dokler ga ne pregazijo težji vozovi.

Sadjarji, sadjarsko društvo, dobrodelne ustanove, cestarji, poleg krajevnih LO — hitro priskočite na pomoč našemu polnemu drevju, ki bo v bližnjih mesecih to dolžnostno uslugo bogato poplačalo.

Pogozdovanje v Mozirju

Gozdovi se obnavljajo v glavnem na dva načina: naravno in umetno. Pri gozdnem gospodarstvu, pri katerem izsekavamo posamezna drevesa, se nam za pomladek ni treba skrbeti. Ker starejša drevesa, ki so ostala v gozdu, s svojim semenom pomlajujejo okolico. V enodobnih gozdovih, kjer se posekajo površine na golo, moramo goljavo pogozditi na umeten način, in to: s setvijo gozdnega semena ali s saditvijo gozdnih dreves.

V okraju Mozirje, kjer delujeta dve državni gozdni upravi in gozdarski odsek pri okrajnem ljudskem odboru, so se gozdarski strokovnjaki zavedli važ-

Iz Nabavno prodajne zadruga v Celju

Zadruga je svoje mizarsko podjetje razširila na izdelavo tipiziranega pohištva, v zvezi z vsemi tapetniškimi deli. V najkrajšem času bodo razstavljeni vsi ti izdelki. Namen razširitve je, da se članstvu pomaga pri nabavi pohištva po čim ugodnejših cenah.

Na pobudo krojaških pomočnikov je zadruga odprla svojo lastno krojaško delavnico v Prešernovi ulici 5. Tam se izdelujejo obleke moške, ženske kakor tudi otročje in vsakovrstno perilo. Vrši se predelava oblek, krpanje in ilkanje. Vse po najnovejših krojih in nizkih cenah.

Na Tomšičevem trgu je zadruga postavila moderen paviljon, v katerem bo prodajala vse vrste domačega in južnega sadja, zelenjave, perutnine itd. S tem hoče zadruga doseči, da bo na trgu nudila celjskemu prebivalstvu te življenjske potreščine po najnižjih cenah in postane regulator tržnih cen. Vsak producent bo lahko tu vnovčeval svoje pridelke brez posrednika, s čemer bo postala vez med mestom in deželo še tesnejša.

Bivšo Žumerjevo mesnico na Tomšičevem trgu bo zadruga preuredila za prodajalno morskih rib, kjer bo nudila iste vsem potrošnikom po najnižjih cenah in direktni dobavi. Ribe bo prodajala enkrat tedensko, po potrebi tudi dvakrat.

Zadruga je razširila svojo pekarno od enega na pet obratov, v katerih predelava dnevno 2400 kg moke, ter razpečava med potrošnike dnevno čez 3000 kg kruha. Kruh se pripravlja po dobrih strokovnjakih. Tako je rešila zadruga veliko vprašanje na eni strani v pekovski stroki, na drugi strani pa tudi ljudstvu dober kruh.

nosti obnavljanja naših lepih gozdov in z vso intenzivnostjo pristopili k pomladanskemu pogozdovanju. K temu delu so pritegnjene tudi vse masovne organizacije, kakor AFŽ, LMS in tudi šolska mladina.

Skupno je v okraju Mozirje to spomlad zasajeno 406.780 kom gozdnih drevesc in pogozdeno ter spopolnjeno 107.12 ha gozdne površine.

Šolska in izvenšolska mladina je posadila 64.700 kom sadik in pogozdila na ta način 19 ha gozdne površine. Posajevanja se je udeležilo okoli 2000 mladink in mladincev.

AFŽ iz Rečice

na obisku bolnice v Topolščici

Dne 29. t. m. je obiskala rečiška AFŽ skupno z mladino Topolščico. Peljale so bolnikom 85 kg peciva, 362 jajc, 50 litrov mleka. Po prihodu v Topolščico so žene hodile po oddelkih in se pogovarjale z bolniki, mladina je obdarila bolnike s pecivom in jim zapela na strehi paviljona slovenske partizanske pesmi, bolniki so nato vstajali in prihajali na balkon in poslušali. Bolnico smo zapustili s trdnim sklepom, da bomo ob prvi priliki zopet obiskali Topolščico ter vsaj z malimi darili dokazali bolnim tovarišem, da jih nismo pozabili.

Dežurna služba zdravnikov za zavarovance Fed. zav. za social. zav. pri filiali Celje

za mesec julij

Dne 7. julija 1946: dr. R. aišp I., Stanetova ulica 20.

Dežurna služba se prične ob sobotah, oziroma ob dnevu pred praznikom ob 12. uri in traja do ponedeljka, oziroma do dneva po prazniku do 8. ure zjutraj.

Zdravstveno vodstvo.

Prostovoljno delo v Radmirju

V Radmirju pri Gornjem gradu je gozdna drevesnica v upravi okrajnega gozdarskega referenta.

V dobi okupacije je bila ta drevesnica skoraj popolnoma zapuščena. Po osvobojenju se je takoj pristopilo k obnovi. Obdelana je celotna površina drevesnice, napravljeno je 30 m ograje in popravljena je lopa v drevesnici.

Ker je kredit, ki je določen za to drevesnico že skoraj izčrpan, so uslužbenci okrajnega LO na predlog gozdarskega referenta sklenili, da bodo s prostovoljnim delom drevesnico opleli in očistili. Prvi dan dobrovoljnega dela v drevesnici je bil 117. junija. Ko so se okrajni uslužbenci po končanem delu v pisarni odpeljali v drevesnico, kjer jim je okrajni gozdarski referent v kratkem in poljudnem predavanju pojasnil pomen in važnost obnavljanja gozdov ter o načinu vzgajanja gozdnih sadik v drevesnici, so z velikim elanom pristopili k pletju novo posejanih gred in ta dan opleli 200 kvdr. m posejane površine.

Iz Sv. Jurija ob Taboru

V nedeljo 7. julija bo tekma žanjic, katero priredi šentjurski AFŽ. Po razdelitvi nagrad najboljšim žanjicam bo domača prosta zabava za bivšim katoliškim domom. Vabljeni vsi ljubitelji kmetijskih prirediteljev.

Kulturno-prosvetni aktiv v Sv. Juriju je organiziral Ljudsko univerzo. Predavanja bodo vsak torek ob 8. zvečer v ljudski šoli redno. Do sedaj sta bili dve predavanji in sicer o industriji in sodobno kmetijstvu. Zadnje predavanje, katerega je imel tov. ing. Kropivšek o sodobnem kmetijstvu, je bilo zelo dobro in kvalitetno. Samo se priporoča, da se teh predavanj udeležite v čim večjem številu in se posebno priporočajo kmetiskemu ljudstvu.

Takoj po osvoboditvi smo ustanovili pevsko društvo »Tabor«, ki šteje 60 članov. To društvo je imelo štiri koncerte. Na glasbenem festivalu v Celju smo dobili dve diplomi. To društvo je sodelovalo tudi pri vseh proslavah.

Od osvoboditve do danes smo imeli 6 iger z vsebino iz narodno-osvobodilnega gibanja ter 8 proslav raznih velikih mož in obletnic.

Čisti dobiček vsake prireditve se je dal v korist obnovi šole in za Primorske brate, kakor tudi za socialno skrbstvo.

Dne 29. junija 1946 pa je nastopil pionirski pevski zbor v Celju. Isti zbor je nastopil v Žalcu in dobil pohvalo za izvajane pevske točke.

Sentjurčani zremo z zaupanjem v bodočnost, kajti zavedamo se, da če hočemo imeti bodočnost takšno, kakršno si želi naš kmet, delavec in poštena inteligenca, moramo biti složni in postaviti vse svoje moči na razpolago za obnovo naše porušene domovine.

Pionirji v Mozirju

Ob koncu šolskega leta je pionirski odred osnovne šole v Mozirju položil obračun svojega delovanja v minulem šolskem letu. V pionirski organizaciji so bili včlanjeni vsi učenci osnovne šole — 243 po številu. Učiteljski zbor osnovne šole je na zaključni konferenci ugotovil, da se je disciplina v 2. polovici šolskega leta, ko je pionirska organizacija na šoli začela v vsem svojem obsegu delovati, vidno izboljšala. Učni uspeh se je v 2. polovici šolskega leta izboljšal za 7,27%. Naši pionirji so si dopisovali z mnogimi pionirskimi odredi v Sloveniji. Stenčas pionirskega odreda je bil ves čas poln pisanih in risanih zgodbic iz življenja mladih pionirjev. Ob koncu šolskega leta 29. junija je pionirski odred priredil pravičljivo igro »Grudiča«. Naslednjega dne

30. junija pa lutkovno predstavo »Partizan Gašparček«, ki je bila prva predstava te vrste v našem okraju sploh.

Pionirji višjega razreda so se zavezali, da bodo opravili v teku šolskega leta 1200 ur udarniškega dela. To števalo pa so prekoračili na 1500 ur, t. j. za 25%. S prostovoljnim udarniškim delom so očistili v času okupacije zane-marjeno sadno drevje na šolskem vrtu, prekopali zemljo na šolskem vrtu in pomagali pri obnovi požgane domačije Celinšek v Mozirju. Nabrali so preko 400 kg stekla, 65 kg tekstilnih odpadkov in preko 3000 komadov pločevinastih konzervnih škatlic. V mladinskem tednu so nabrali za zgraditev proge Brčko-Banovići 288,50 din in nad 8 kg suhih zdravih rož.

Pionirska organizacija je vršila prevažno in uspešno vzgojno nalogo v letošnjem šolskem letu.

Vas Podlog je obnovila cesto

Prebivalci male vasice Podloga, ki leži v območju KLO Sv. Jurij ob Tab., smo se zbrali skupnemu nedeljskemu sestanku pri Martinku, da se pogovorimo o popravilu ceste, ki pelje iz naše vasi do državne ceste. Ta cesta se je popravljala že v stari Jugoslaviji in tudi za časa okupacije, toda nikoli ni bila popravljena.

Na sestanku smo se dogovorili, da bomo to cesto vkljub temu, da nimamo dosti vprežne živine, da imamo pokvarjene vozove, v najkrajšem času popravili in usposobili za promet. Hočemo, da bo lahko pripeljal avto prav do naših hiš, kar dosedaj ni bilo mogoče. In res, v približno 3 tednih smo nabrali nekaj denarja za razstreljivo in les, kamen pa nam je dal tov. Vošnjak iz svojega kamnoloma in cesto sami temeljito popravili. Po tej cesti je že pripeljal avto gradbeni material.

Iz Sv. Jurija pri Celju

Po osvoboditvi se je kulturno-prosvetno življenje pri nas zelo razgibalo. Zlasti odsko udejstvovanje je posebno živahno. Tako imamo priliko posejati prav lepe in dobro uspele igre, ki jih prirejajo domači, kakor tudi igralci sosednjih krajev. Tako je vprizorila AFŽ iz Sv. Primoža 29. in 30. junija dobro uspele dramo v petih dejanjih »Črnošolec«. Čisti dobiček je namenjen »Domu onemoglih« v Črnljici. Kakor izgleda, so še mnoge vprizoritve v pripravi, tako da še pride vsak na svoj račun. Le tako nprej, želeli pa bi bilo, da se pri tem vpošteva in predvaja res kvalitetne igre, ki bodo vplivale vzgojno in v skladu s sodobnostjo.

Gradnja delavske kolonije v Zabukovci

Mala zabukovska kotlina šteje nad 1400 duš, večinoma rudarjev in njihovih svojcev. Zato je tu že dolgo leta občutno pomanjkanje stanovanj, kajti obrat se širi in zahteva več delovnih moči.

Bivša Jugoslavija se za ta problem ni brigala. V napol podrti barake je natrpala toliko rudarskih družin, da o zdravih higijenskih razmerah sploh ni moglo biti govora. Zato se je uprava zabukovskega državnega rudnika skupno s sindikatom odločila za velikopetezni načrt: zgraditi za rudarje sodobno delavsko kolonijo. Temu je pripomoglo še, da je agrarna komisija odstopila v Grižah lep kompleks zemljišča, ki je idealno stavbišče za veliko delavsko kolonijo.

V načrtu je gradnja večje kolonije, sestoječe iz enonadstropnih dvostanovanjskih hiš. Načrte za nje je napravil Projektburo okrožja Celje, ki je sestavil enoten tip dvostanovanjskih hiš za vse celjsko okrožje.

Stavbišče za novo rudarsko kolonijo

Iz naših stenčasov...

Ko je naš list pričel z rubriko »Iz naših stenčasov« je pozval vse urednike naj pošiljajo članke svojih stenčasov. Čeprav ni večina stenčasov taka, kot bi mogla in morala biti, vendar lahko iz njih izvemo mrsikaj, o delu v naših tovarnah, krajevnih odborih, uradih, raznih organizacijah itd. Če bi se uredniki odzvali pozivu našega lista, bi naša javnost veliko več zvedela o delu in uspehih, o katerih pišejo stenčasi.

Prav gotovo so v našem okrožju le redki tisti, ki vedo, da imajo člani sindikalne podružnice Okrajnega LO v Šmarjah tromesečno tekmovanje, ki že traja od 1. junija in se bo končalo 31. avgusta. Načrt tekmovanja obsega med ostalim naslednje najvažnejše točke:

1. Sodelovati pri statističnem popisu kmečkih posestev; kdo bo izvršil popis hitreje in s čim popolnejšimi podatki.

Vsak član bo stremel za tem:

1. da bo prihajal točno v službo,
2. da bo v določenih uradnih urah vedno na svojem mestu, izostanke pa javljal, kakor je to že od strani tajništva določeno.
3. da bo v pisarnah vladal popolni red in disciplina pri delu,
4. da bo v delu, za katerega odgovarja, na tekočem,
5. da bo štedil s papirjem, znamkami, in drugim materialom, predvsem pa s časom,
6. da bo zgoraj navedeno dosegel v določenih uradnih urah, le v kolikor tega ni mogoče, z nadurnim delom.
7. da se bo v prostem času udeleževal na kulturnem, prosvetnem, fizikalturnem in političnem polju.
8. da se bo redno udeleževal sestankov sindikata in dane naloge dosledno izvrševal,
9. da bo postal vsak član sindikata, član zadruga.

Iniciativa uslužbencev je vredna pohvale. Škoda, da o tem niso vedele ostale sindikalne podružnice uslužbencev ljudskih odborov in drugih uradov. Verjetno, da bi tedaj dal ta lep primer pravičnega razumevanja in novega odnosa naših uradnikov do dela, pobudo splošnemu tekmovanju nameščencev. Sicer pa še ni prepozno.

O tekmovanju samem smo izvedeli šele iz stenčasa Okrajnega LO Šmarje pri Jelšah. Na vidnem mestu je priobčen načrt tekmovanja. Pričakovati bi bilo, da bo ta stenčas zasledoval potek tekmovanja ter tako pomagal usmerjati tekmovanje nameščencev. Vendar pa ni na tem stenčasu ničesar podobnega. Pač pa lahko na njem zasledimo članke o kmečkih dolgovih, o fizikalturnem dnevu v Ljubljani, katerega je opisal eden iz

med udeležencev, nadalje je priobčena karikatura Draže Mihajloviča, članek o pevskem koncertu v Šmarju. Ta stenčas je bolj šmarski časopis, kot pa stenčas okrajnega LO, oziroma njegovih nameščencev.

Tako nam ta stenčas pove samo, da da so si nameščenci Okrajnega LO zadali tak in tak načrt tekmovanja, ne vidimo pa, kako to tekmovanje poteka.

»... Res je, da imamo stenčas, samo njegova sebičnost ne nudi ničesar očesu mimoidočega...«

Tako začena uvodnik stenskega časopisa LMS nekoga celjskega krajevnega odbora. Sebičnega ga imenuje lastni urednik, čeprav nekoliko prestrogo. Na veliki deski pod steklom visijo trije članki. Prvi poziv mladincem, naj se udeležujejo in bavijo s fizikulturo, drugi o potrebi nabiranja zdravih rastlin in tretji, urednikov klic na pomoč.

»... Najbrže, da sončni žarki odvzema barvo s papirja...«, ugotavlja in se prepričuje sam nase navezani urednik, vendar pride že v naslednjem stavku do spoznanja, da bi vsaj »... papir moral ostati, pa še tega ni...«. To torej ne bi moglo biti opravičilo in »... tudi ne bi nihče verjel.«

V nadaljevanju uvodnika urednik pride do zaključka, da bi kaj lahko menjal svoj stenski časopis celo večkrat v tednu, če bi vsak mladinec ali mladinka, saj jih je v dotičnem krajevem odboru 84, kakor trdi v svojem uvodniku ta urednik, prispeval članek ali risbo. Da, na tak način bi bile podane stenčasu nove možnosti in pogoji življenja, toda »... vse to je še sedaj moja domišljija.« Žalostno ugotavlja osamljeni urednik. Toda ne obupa in z nado na boljše čase, ki bi vsaj lahko napočili pride do popolnoma pravičnega spoznanja, da »... smo malo leni v tem oziru.«

»... Če se ne bomo zavzeli za naš stenčas, bo v bolečinah, ki jih ima že sedaj, umrl.«

Žalostno, urednik, ki v prejšnjih vrsticah išče vzroke praznih desk stenčasa svojega krajevnega odbora LMS, jih najde in pride končno do najpravičnejšega spoznanja, da »... smo malo leni v tem oziru,« na koncu obupa in predvideva smrt nebogljenca, za katerega skrb je poverjena v prvi vrsti njemu. »... Pristopimo na pomoč in prispevaj. Tudi obupni klic na koncu članka mo s članki in risbami, da bodo mimo-idoči zopet lahko stali in ga čitali...« ne more zbrisati mračnega pojma prej servirane osmrtnice.

Kot večina uvodnikov na naših stenčasih, priča tudi ta, da povečini uredniki sami pišejo skoraj vse članke, do čim stoji ostali uredniški odbor pasivno ob strani. Vprašanje je sedaj, kje leži glavna krivda tega neuspeha zajetja im večjega kroga dopisnikov. Gotovo je, da velik del krivde leži na uredniku samem, ki si ne zna ustvariti priličnega kroga dopisnikov, oziroma ne zna zaposliti ostalega uredniškega odbora.

Pohorje vabi

V nedeljo 14. julija priredi Konjska podružnica PDS množični izlet k položitvi temelja novemu planinskemu domu na Pesku.

Skupinski odhodi iz Slovenskih Konjic se bodo vršili istega dne od 4. ure do pol 8. ure zjutraj z avtomobili do Jurgovega prostora, odkoder je le še uro hoda do Peska. Začetek planinskega rajanja je določen za 10. uro dopoldne. Povratek v Slovenske Konjice pa bo proti večeru istega dne.

Planinsko društvo Slovenije, podružnica v Slovenskih Konjicah prireja ta izlet. Naj 14. julija posetijo naše zeleno Pohorje vsi planinci in planinke.

Spoznanje

Visoko so švigali plameni tabornega ognja pod nebo. Rdeče obsijani obrazi mladincev, ki so bili zbrani okrog nje, so zvesto poslušali govor tovariša komandanta.

Med vsemi je sedel tudi mlad fant in strmel v visoko segajoče plamene. Še nikdar niso posegale besede katerega koli v njegovo notranjost kot sedaj. Gomezice nekega notranjega razburjenja so mu letele po udih ob besedah tovariša komandanta:

»Mladina, mi hočemo in bomo zgradili to progo še pred predvidenim rokom. S tem bomo dokazali svetu ob naših naporih vse one resnice, katere on ni hotel in ni znal razumeti. Zavedaj se torej vsak izmed nas, da tu gradimo sebi in bodočemu pokoljenju boljše življenje!«

Gromki »Hočemo!« je zaoril okoli ognja in se razlil v nočno tišino v okolici. Nehote ga je prevzel neki občutek in odobraval je govor in sproščeno ploskal.

Nato se je oglašila harmonika. Še nekoliko pesmi je zapela brigada. Odločno je odmevala pesem svobode v temno noč. Vse dalje je odhajal glas pesmi. Tovariši so odhajali spat. Fant niti sam ni občutil, da je sam. Strmel je v pojemajoče zublje ognja. Globoko se je zamislil v svojo preteklost, ki nikakor ni bila sijajna. Šele sedaj na »Mladinski progi« je spoznal, kako nepravilno se je obnašal vse doslej.

Tovariš mladinski sekretar ga je na terenu opomnil na mladinsko progo in obenem pripomnil, da je dobro, če bi se tudi on udeležil te akcije in nadoknadil, kar je zamudil v službi in dolžnosti do naroda. In šel je torej, ne zaradi tega, ker mu je zavest narekovala, temveč zaradi tega, ker je pač danes tako. Pozneje, ko je prišel v stik z veliko maso mladine, se ni mogel vživeti v ono kolektivno življenje, in čut tovarštva je pri njem še spal. Vedno je stal ob strani in razumljivo, tovariši ga niso hoteli

nadlegovati in mu vsiljevati družbo.

Prihod v Brčko je rodil v njem nekaj, česar se danes sramuje. One težkoče, ki so prišle brigadi nasproti, je z godrnanjem in nerganjem sprejel. Med tem, ko je mladina s pesmijo premagovala težkoče, je on z nekaterimi fanti, ki isto niso bili na življenjski poti zavednih mladincev, sestavljali skupinico tistih, ki so hodili drugo pot, da in celo vrtni so se hoteli. Pozneje, ko so prispeli na mesto svojega dela in ko je mladina prostovoljno pristala na disciplino, je on bil prvi, ki je stvar zaviral. Ni se zmenil za opombe predpostavljenih. Potem pa, ko je uvidel, da za delom zastaja, da je v gotovih trenutkih zastavljen v političnem oziru od strani tovarišev, se je pojavila še ena slabost, obupal je sam nad seboj. Na političnih urah je videl zanimanje mladine za situacijo, ki se nanaša na sodobnost. Toda ne samo to, na teh urah je slišal in spoznal perspektivo in pot novega reda v bodočnosti. Snov, ki jo je slišal na teh političnih urah mu je dala dostikrat misliti, ne da bi se k temu silil.

Videl je mladino na progi kako je vlagala vse mlade sile, da izpolni svete obveze, ki si jih je zadala v svojem telegramu maršalu Titu in z njim celemu narodu. Sam se je sebi čudil, kako je z dneva v dan dobil večje zanimanje do onih stvari, katere je preje zanemarjal. Slišal je imena tovarišev, ki so bili pohvaljeni. Čital je njih imena na stenčasih in sarmotno videl enkrat tudi svoje ime, med imeni onih ki zavirajo delo. To ga je zlomilo in izgledalo je, da se vdaja malodušju. Ali njegov notranji boj je videl kulturni referent in vzgojni funkcionar in mu prikazal pot, po kateri naj stopa, da popravi svoje napake in si zagotovi dobro ime in ugled.

Kot preroben je začel delati. Udeleževal se je na sestankih in učnih urah

in s tem vse bolj grenko občutil svoje napake. Do sedaj sploh sklepov v resnici ni izvajal. Ali sedaj je hotel postati v svojem sklepu k' poboljšanju neomajen.

Znova je šinil plamen po lesu in veselo zaplapolal kvišku. Neverjetno s sladkim občutkom je fant spoznal tudi v sebi isti plamen.

Krašovec Jurček

Prispevki socialnemu fondu OF

za počitniški dom »Tončke Čečeve« na gradu Grmovje

so darovali naslednji: Cuk Franc, trg. 1200 qdin, tvrdka Kalan 1500 din, Javoršek Ignac 1000 din, Snidikalna podružnica tiskarjev 400 din, Sindikalna podružnica PD Vransko 400 din, Sind. podružnica PD Vojnik 500 din, Krajevni medstrokovni svet 5000 din, Uršič Nuša 500 din, Snid. podr. PD Zalec 500 din, Gatej Aleksander 1000 din, Okrajno združenje obrtnikov v Celju 1000 din Mestna hranilnica v Celju 2000 din. —

Vsem darovalcem se odbor za izvedbo kolonije v imenu mladine najlepše zahvaljuje.

Tovariši mestnega podjetja v Celju so opravili v pripravah za letovanje na gradu nad 300 prostovoljnih ur.

Zbor volilcev pri Sv. Jožetu

V torek 25. junija je bil v »Skalni kleti« zbor volilcev, ki je prav lepo obiskan. Predsednikovemu poročilu o delu Krajevnega ljudskega odbora je sledilo poročilo o političnem položaju v tujih državah in doma. Nato se je pjasnjeval volilcem novi zakon o ljudskih odborih. Po poročilu o nameravani združitvi Krajevnega ljudskega odbora Sv. Jožef z odboroma Zavodna in Čret, so se zborovalci soglasno izrekli za združitev. Odposlanec finančnega oddelka pri okrajnem ljudskem odboru je volilcem razlagal, kako se izvršijo davčne napovedi.

Zgodba o nedolžnem pastorju

Proces proti Draži Mihajloviću je razkrinal in dokazal povezanost vseh vrst reakcionarjev pri nas in v inozemstvu. Danes pričujemo članek o dr. Maju, pastorju, predsedniku celjskega kulturnega in nosilca odlik. Sv. Save III. stop.

Malo pred zadnjim božičem je londonski radio v svoji nemški oddaji javil, da je dunajski evangelijski škof dr. May svojim vernikom v adventskem pismu dal tudi naslednji nauk:

»Nemški narod je po pravici zaslužil kazen, ki jo trpi po izgubljeni vojni, ker je poleg božja hotel imeti še svojega drugega firerja.«

Kdo je ta May, ki je tako resno in pametno poučil avstrijske naciste? Najbrž je bil ta škof dosleden antinacist ki je že pred leti spoznal odvratnost fašizma in zaslutil nesrečo, ki jo pripravljajo človeštvu, pa je za svoje prepričanje morda bil tudi poslan v Dachau ali Mauthausen.

Celjani so poznali celjskega evangelijskega župnika doktorja Gerharda Maya, čigar oče se je priselil v Celje pred 40 leti iz rajha. Sin ga je nasledoval v celjskem župnišču kmalu po prvi svetovni vojni. Bil je znan kot prepričevalen nemški pridigar, ki je kazal vernikom pot h Kristu in zveličanju. Pri tem je več let pred drugo svetovno vojno postal vreden velikega zaupanja svoje bližnje celjske okolice, maloštevilne sicer, ali po svoji ekonomski moči zelo pomembne zlasti v očeh čaršije v prestolnici stare kraljevine. To zaupanje tiste celjske družbe, ki je takoj po Hitlerjevem prihodu na oblast pričela vohati svoj čas, je pastorja postavilo na visoko mesto voditelja pete kolone. Postal je predsednik celjskega nemškega kulturnega, ki je združeval vse tiste, ki so iz tretjega rajha pričakovali svoje izveličanje že na tem svetu. Tudi v tej posvetni funkciji se je župnik odlično obnesel. Na vse strani gibčen in na zunaj vzoren jugo-

slovanski patriot se je znašel ob vsaki priliki in napram vsakomur. Znal je v pridige ob državnih praznikih navdušeno vpletati vladarja in povzdigovati Beograd. Svojim zvestim se pri tem niti malo ni zameril, saj so ti prav ob taki dvojničnosti ugodno živeli v tistem pričakovanju velikih firerjevih dejanj in ob vsestranski zaščiti iz Beograda. Pastor je vsako leto skrivnostno odhajal v rajh na študij, kakor se je to reklo, vračal se je po oddaji svojih poročil k svojim zvestim z bodrilnimi vestmi in navodili. Po tako danem naročilu in pod skrbnim njegovim vodstvom so odborniki kulturnega pričeli sestavljati sezname nemškim interesom nasprotnih Slovencev. To je bilo pač prijetno delo, ki se je dalo opraviti z vso vnemo. Da, s Slovenci bo treba dokončno obračunati, ko pride čas, ki ga določi firerjeva volja. Te sezname je bilo treba narediti do prihodnjega pastorjevega potovanja na sever.

Prav tisti čas, za vlade Stojadinovića, Korošca in Natlačena, je May doživel prijetno presenečenje. Njegovo veličanstvo ga je odlikovalo z redom sv. Save 3. stopnje, ki mu ga je 13. novembra 1937 celjski sreski načelnik svečano pripel na prsa. Tako odlikovanje je imel le še eden Celjan, in to celo Slovenec. Ginjen, s solzami v očeh se je počaščeni pastor zahvalil vladarju in domovini. »Da, bravo, tako je treba!« so se smejali njegovi zvesti v pivnici ob safaladah in pivu tisti večer.

Evangelijsko župnišče je postalo središče važnih dogajanj. V njem se je mladina učila o firerju in velikem rajhu, zvečer so se v njem zbirali kulturnodovci k čitanju iz knjige »Mein Kampf«, k sprejemanju novih vzpodbud in nalog. »Pri zelenem travniku« se je ob četrtkih zbirala zvesta občina enolončnem obedu, da se tudi tako združuje z domo-

vino. Vrstile so se prireditve v dvoranah, ki so jo krasile zastavice s kljukastimi križi, firerjevo sliko in parolami. Mayevi svečani govori so napovedovali skorajšnji prihod Hitlerjevega carstva. Ob teh močnejših urah je seveda manjkala policija, ki je prav tedaj strogo nadzorovala zborovanja Slovencev, kolikor jih je Natlačena milost sploh dovoljevala. Namesto policije pa je tu nastopila uniformirana Jungmannschaft, z razkoračenimi nogami stoječa pod firerjevo sliko, pod njegovimi, ah, kako silnimi in divnimi očmi!

In v Liscah, nad Savinjo, ob prireditvah pevskega zbora, orkestra, ob telovadnem nastopu otrok in mladcev s prvim vojaškim korakom, ob pozdravljanju z dviganjem rok, kako nepozabno! In tam je stal May sam z desnico, visoko izproženo v pozdrav svoji srenji.

Da, rajh je bil prav za prav že tu! Pa je prišel še 11. april 1941. Pastor sam je bil že nekaj prej odšel v rajh, da firerja privede v deželo, v Celje. In tako se je z nacisti pripeljal v avtomobilu v to Spodnjo Štajersko, vrnjeno rajhu. In tako je ob prireditvah v proslavo osvobojenja povsod na častnih sedežih poleg predstavnikov nacistične sile sedel tudi sicer resni, a sedaj samo smehljajoč se pastor, ki je vrsto let svoje ovčice duhovno pripravljaval na novi čas in jih brez vsake žrtve vanj privedel. Sieg Heil!

Trud minulih let je pričel kazati plovce. Že drugi večer po svojem prihodu so se gestapovci formirali v nočne patrolje, ki jim je kulturnodovci dodal domače pomočnike in vodnike. S seznamami v rokah so hodile po zatemnelih ulicah, vdiral v speče hiše in zaznamovance vlekli s postelj, od družin, v nabito polne kasarniške zapore, ob grožnjah z revolverji, vpitju in pretepanju. Vestni župnik je kot predsednik kulturnega že pred leti pripravil ta lov. Nič zato, če so ponekod iskali tudi koga, ki je že davno umrl in se tako previdno izognil vsem!

Iz sodišča

Pred okrožnim sodiščem je stal Arh Anton, šofer celjskega okrožja, stanujoč v Sv. Juriju. Imenovanega je sodišče spoznalo za krivega kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa za ljudi in imovino.

Obtoženec je vozil vinjen z osebnim avtomobilom znamke Mercedes iz Laškega proti Celju z brzino nad 70 km na uro. Na Polulah je obtoženec izgubil oblast nad vozilom, zavozil na levo stran ceste, podrl na drugi strani cestnega jarka stoječo Pecelj Zofijo, Leba-na Marjana, Vajdeca Alojzija in razbil voziček, kjer se je nahajala komaj devet mesecev stara Majda Zopkova. Pri tem je bila Pecelj Zofija takoj mrtva, mala Zorko Majda pa je po dveh dneh umrla v bolnici na zadobljenih ranah, vsi ostali pa so dobili večje ali manjše telesne poškodbe. Sodna preiskava je ugotovila, da je obtoženec že pri Radečah, Zidanem mostu, Rimskih Toplicah in pri Laškem povzročal s svojo neoprezno in brezvestno vožnjo nekoliko nevarnosti nezgode. Sodišče ga je obsodilo na štiri leta prisilnega dela z odvzemom prostosti, na trajni odvzem pravice vožnje z motornimi vozili, na odvzem vozniške izkaznice in na plačilo pogrebniških stroškov žrtev.

Z razsodbo pa se ni zadovoljil javni tožilec, ki je zaradi tega predlagal v svoji pritožbi višjo kazen. Te dni je Vrhovno sodišče LRS v Ljubljani na svoji redni seji odločilo, da se pritožbi javnega tožilca ugodi, razveljavi prvotna sodba in kazen odmeri na deset let prisilnega dela z odvzemom prostosti, kajti z ozirom na obtoženčevo obojestransko protipredpisno vožnjo in na težke posledice dejanja, ki je zahtevalo dve človeški žrtvi, je prvotna kazen odvzema prostosti s prisilnim delom, prenizka. Sedaj je kazen odmerjena tako, da odgovarja obtoženčevi krivdi.

Da, to zemljo bo treba očiščeno vrniti domovini. Stotine starih Celjanov, oropanih vse imovine, zasramovanih po ječah, so z neobjenimi družinami zapuščale rodno zemljo v zaprtih živinskih vagonih, ki so jih vsak drugi dan gestapovci tirali v Srbijo, Hrvatsko, v nemška taborišča. In potem je bilo treba še preostale v sezname zločincev, talcev. Po vsakem streljanju se je »stari pisker« moral iznova napolniti.

S Sovjeti bomo opravili pred jesenjo! Ameriko bodo Japonci položili na tla! V Afriki udari Italija! Nato se izkrcamo v Britaniji!

Pastor May je postal celjski okrožni referent. Predaval je in pisal članke o nemškem značaju Spodnje Štajerske, ki v njej sploh nikoli ni bilo Slovencev razen nekih umetno naseljenih Kranjcev in Primorcev, o trpljenju dežele pod srbsko okupacijo, o večni hvaležnosti za osvoboditev divnemu firerju, odrešeniku človeštva in graditelju novega reda v Evropi.

Umik pred Moskvo. Stalingrad. Afrika. Umik skozi Ukrajino. Vse bliže starim mejam. Invazija na zapadu. Vse bliže Berlinu.

Nekako tiste dni, ko je firer prepustil svoj krasni narod neizbežni usodi in se umaknil sam, se je iz Celja umaknil tudi pastor May.

Morda doktor May danes še ni na listih vojnih zločincev. Morda široki svet ne ve za vse one postreljane, mučene, zaprte, izgnane, oropane, ki jih je celjski kulturnodovci pod njegovim vodstvom postavil v sezname, izročene okupatorju. Toda kdo naj bo danes prav za prav kriv vseh velikih nesreč, ki jih je prinesla vojna? Če vprašate zločince v zatožnih klopih v Nürnbergu, vas bodo začudeno pogledali:

»Firer je tako zapovedal. Njegovim zapovedim se vendar nismo mogli upreti. Za grozote, ki nas zanje obtožujete, pa do tega procesa sploh vedeli nismo.«

V Celju nastaja študijska knjižnica

V načrtnem ustvarjanju novih pogojev za vsestranski razmah slovenskega kulturnega življenja, so bile ustanovljene na sedežih okrožij študijske knjižnice. S tem je doseženo dvoje: Po eni strani bodo študijske knjižnice nudile strokovno oporo, nekako trdno ogrodje široko se razpredajoči mreži ljudskih knjižnic, ki jih vodijo amaterji, vzdržuje pa jih ob podpori ljudske oblasti dobra volja ljudstva samega. Po drugi strani pa je na ta način učinkovito izvedena na enem najvažnejših področij resnična demokracija in decentralizacija kulturnega življenja. Ljudske knjižnice omogočajo najširšim ljudskim plastem predvsem splošno izobrazbo in razvedrilo, namen študijskih knjižnic pa je nuditi vsem znanja željnim, sredstva za strokovno izobrazbo na trdni znanstveni osnovi, znanstvenikom pa tudi gradivo za znanstveno raziskovanje. Za učinkovito izvrševanje teh nalog so vsaki študijski knjižnici z zakonito odredbo zagotovljeni brezplačni obvezni izvodi vseh tiskanih del, ki izidejo v Sloveniji, za nabavo knjig, izdanih v drugih federalnih enotah in v inozemstvu pa zadostna denarna sredstva iz proračunov okrožij.

Za Celje je ta ustanova nekaj novega,

kajti v stari Jugoslaviji je imela take pogoje za razvoj samo ena knjižnica v vsej Sloveniji, sedanja centralna narodna in univerzitetna biblioteka v Ljubljani. Poleg nje so si v Mariboru v okviru mestne ljudske knjižnice ustvarili tudi zelo pomembno znanstveno knjižnico. Tudi v okviru nekdanje javne mestne knjižnice v Celju se je po prizadevanju njene knjižničarke tov. V. Levstikove ustvarila kljub neprimerno manj ugodnim pogojem bogata zbirka, ki je služila študijskim namenom. V kolikor so se te knjige ohranile, bodo služile kot osnova študijski knjižnici. Treba pa bo seveda mnogo, mnogo dopolnil, kajti okupatorjevo uničevalno delo nam je pustilo samo ostanke. Pomankanje slovenskih knjig, zlasti znanstvenih, pa je zato v Celju še bolj občutno. To je eden izmed glavnih razlogov, da knjižnica, ki je bila uradno ustanovljena z odredbo ministra za prosveto 1. marca 1946, še ni odprta za javnost. V treh mesecih so bili pod strokovnim vodstvom in z iniciativno pomočjo tov. ing. Umeka začasno adaptirani prostori za knjižnico v pritličju stare grofije. Okrožni izvršni ljudski odbor je priskočil na pomoč pri nabavi opreme. Ta pomoč se bo nadaljevala z redno proračunsko dotacijo, s katero se

bodo izvršila še nadalje najnujnejša dela knjižnici določenih prostorov. Ob enem s temi deli se urejuje in dopolnjuje temeljna zbirka knjig (pri dopolnjevanju bo nudila gradivo tudi univerzitetna knjižnica v Ljubljani). Pri tem delu bodo pomagali poleg obljubljenega pomožnega knjižničarja, ki bo nujno potreben, zlasti potem, ko bo knjižnica odprta, tudi prostovoljci iz vrst študirajoče mladine in prosvetnih delavcev.

Če bodo ugodno potekala zunanja dela, ki se bodo po sklepu ankete 19. maja t. l. vršila v okviru obnovitvenih del na stavbi stare grofije in ko bodo opravljeni vsi notranji pripravljalni posli, bo mogoče v jeseni odpreti študijsko knjižnico tudi za javnost.

S tem bo prebit led, a za čim večjo zlasti znanstveno uporabljivost knjižnice bo treba še mnogo dela. Če namreč hočemo doseči, da bo delovni človek in ljudski inteligent v študijski knjižnici dobil skoraj do malega vse, kar bo rabil, če hočemo smotrno zbrati slovestveno, zgodovinsko, narodopisno ter drugo tiskano in pisano gradivo za znanstveno raziskovanje zgodovinske preteklosti in sedanjega stanja Celja in celjskega okrožja, se ne bomo smeli zanašati samo na pomoč od zunaj, ampak bomo morali z združenimi močmi pred vsem sami zbirati. To je tudi majhna preiz-

kušnja naše zrelosti. Treba bo namreč dostikrat premagati ozkosrčne privatne zbirateljske interese, da bomo ustvarili čim bolj ugodne in zdrave pogoje za smotrno kulturno, zlasti znanstveno delo. To je mogoče res samo z nesebičnimi skupnimi naporimi. Samo na ta način bomo dosegli, da bodo v študijski knjižnici na razpolago tudi taka večja znanstvena dela, zlasti tuja, ki si jih posameznik ne more sam nabaviti, ker so predraga. Prav to je bil namreč eden od glavnih namenov, ko so se ustanovile študijske knjižnice tudi na sedežih okrožij: da bodo taka izobrazbena sredstva dostopna čim bolj širokim krogom vedoželjnih in da bo tudi vsem delovnim inteligentom zunaj Ljubljane dana polna možnost za organsko rast v svoji stroki: politični delavci naj dobe svoje, pravniški pravniško literaturo, kolikor je nimajo v priročnih strokovnih knjižnicah svojih ustanov, zgodovinarji vseh otenkov spet svoje, prav tako jezikoslovci, naravoslovci, tehniki itd. Taka idealna zakladnica izobrazbenih sredstev nam ne bo padla v naročje kot zreli sad. Ministrstvo za prosveto je ustvarilo za njo zakonito osnovo ter nudi zadostno pomoč, oživili in na noge postavili pa bomo tudi to ustanovo z lastnimi močmi, če smo res politično in kulturno tako zreli, da občutimo to kot nujno potrebno.

Fizkultura

Izbirne tekme v Ljubljani

Zaradi pregleda forme posameznih tekmovalcev, je lahkoatletsko poverjeništvu pri FISAJ-u odredilo, da se izvrši v nedeljo 30. junija tekmovanje, ki naj bi določilo federalna predstavništva za končne izbirne tekme v Beogradu.

Iz celjskega okrožja se je teh tekem udeležilo 23 tekmovalcev in tekmovalk, in sicer 16 predstavnikov FD Olimpa iz Celja, 6 predstavnikov FD Celja iz Celja in en predstavnik FD Teharja. V vseh panogah, kjer so zastopniki našega okrožja nastopili, so želi lepe uspehe, tako da je poverjeništvu za lahko atletiko pri FZS določilo 7 naših predstavnikov v slovensko zastopstvo, ki bo odpotovalo 4. junija v Beograd. Ta veliki uspeh je ponovno potrdil pravilnost dela v naših fizikulturnih društvih.

V teku 800 m za moške je zmagal Novak (FD Svoboda, Ljubljana) v najboljšem času po osvoboditvi v Jugoslaviji 1:58,8, tretje mesto je dosegel Polutnik (FD Olimp, Celje). Prav tako tretje mesto je dosegel Črepinšek (FD Olimp, Celje) v teku na 400 m. V tej panogi je zmagal Oberšek (FD Svoboda, Ljubljana) v najboljšem času po osvoboditvi v Jugoslaviji 51,5. Velik uspeh je dosegla Alma Butja (FD Teharje) z zmago na 100 m v času 13,4 in z zmago v skoku v višino 130; s tem je znova dokazala, da je najhitrejša Jugoslovanka. Tretje mesto na 100 m za ženske je dosegla Posinekova (FD Olimp, Celje) v času 14,1; tudi nadaljna mesta so pripadla tekmovalkam iz celjskega okrožja. V skoku v višino je dosegla tretje mesto Mahkovičeva s skokom 125, četrto Knezova in peto Posinekova (vse FD Olimp, Celje). V metu kroglice za ženske so vsa tri prva mesta pripadla tekmovalkam celjskih fizikulturnih društev; Slava Deržkova (FD Celje) je kot prva dosegla daljavo 10,10 m, druga je bila Medveževa (FD Celje), tretja pa Pavčnikova (FD Olimp). Tek 5000 m je s krasnim finišem odločil v svojo korist Štajner (FD Olimp) v času 16,50 minut, pred Srakarjem (FD Svoboda, Ljubljana). Kljub utrujenosti od teka 400 m je Črepinšek dosegel odlični čas na 200 m in tretje mesto; 23,5 je čas, s katerim je na enem vodilnih mest v tej panogi v Jugoslaviji. Slava Deržkova (FD Celje) je dosegla z izidom 29 metrov drugo mesto v metu kopja; prva je bila v tej

panogi Topolnikova (FD Železničar, Maribor) z najboljšim metom po osvoboditvi 31,88. Zmagovalka teka 80 m čez zapreke je postala mlada Knezova (FD Olimp), ki je za svojo res lepo tehniko žela splošno občudovanje. Gotovo največji uspeh pa je dosegla Marija Zamuda pri teku 800 m za ženske. Po lepi borbi je dosegla čas 2:37,6 kar je za točno 3 sekunde boljše od 11 let starega jugoslovanskega rekorda Ulagove; tretja je bila Agreževa (FD Celje).

V slovensko predstavništvo za Beograd so se iz našega okrožja na podlagi doseženih uspehov uvrstili: Alma Butja (FD Teharje), Anka Kovač (FD Konjice), Slava Deržek (FD Celje), Mahkovec Ruža, Posinek Vera, Štajner Valter in Črepinšek Lojze (vsi FD Olimp, Celje).

V skupini turnih motorjev nad 350 ccm je v ostri konkurenci dosegel Trupkovič (FD Olimp) tretje mesto; v skupini športnih strojev nad 500 ccm je dosegel Miran Toplak (FD Olimp) le 2 sekundi in 1 petinko slabši čas od zmagovalca, vendar še vedno 6 sekund pred najboljšim Zagrebčanom, zmagovalcem dirk v Zagrebu in Ljubljani. Če pomislimo, da je Toplak imel med vožnjo dva padca, kjer je precej izgubil, je njegov uspeh še večji.

Slovensko nogometno društvo

Nedeljsko kolo slovenskega nogometnega prvenstva je zopet prineslo poraz moštev celjskega okrožja. Zaradi prepovedi igranja tekem v Trbovljah, je moralo moštvo prvaka celjskega okrožja odigrati tekmo z Doljno Lendavo, katero bi drugače igralo na domačih tleh, na neutralnem terenu v Celju, kar gotovo ni bila prednost za igralce FD Rudarja. Igro so Lendavčani odločili s 4:3 v svojo korist.

Drugo moštvo našega okrožja FD Olimp iz Celja je gostoval v Ljubljani proti ondotnemu FD Železničarju. Kakor je bilo pričakovati, je FD Olimp podlegel domačinom 6:2.

Razen za FD Olimp je bilo to kolo predzadnje. Možnosti osvojitve najvišjega naslova ima največ FD Dolnja Lendava. Seveda niso presenečenja izključena, kajti teoretično možnost imata še ljubljanski in mariborski FD Železničar. Po tem, za večino društev, predzadnjem kolu vodi FD Dolnja Lendava z 11 točkami pred mariborskim in ljubljanskim FD Železničarjem, ki imata po 10 točk.

FD Dolnja Lendava : FD Rudar (Trbovlje) 4:3 (3:1)

Za nedeljsko tekmo na celjski Glaziji je vladalo po vsej Sloveniji veliko zanimanje, saj je od njenega izida precej odvisno, kam bo šel naslov prvaka slovenskega nogometnega prvenstva. Med gledalci je bilo opaziti precej Trbovelčanov in Lendavčanov, ki so prišli na neutralni teren bodrit svoje ljubljence.

Tekma je bila na splošno zelo zanimiva, predvsem v drugem polčasu, ko so vrli Trbovelčani z veliko požrtvovalnostjo, bodreni od svojih in celjskih navijačev, predvedli ostro in tehnično dobro igro, tako da so od stanja 4:1 dosegli 4:3. Če bi igra trajala še vsaj četrt ure, bi Lendavčani nikdar ne odnesli iz Celja dveh točk.

Moštvo FD Rudarja je vsaj v drugem polčasu zadovoljivo in kaže, da je prišlo zopet v svojo staro formo izza iger za okrožno prvenstvo. Moštvo igra v prvenstvu še eno tekmo, in sicer prav tako kot FD Dolnja Lendava proti celjskemu Olimpu v Celju.

FD Železničar (Ljubljana) : FD Olimp (Celje) 6:2 (4:0)

Slab dojem, ki ga je FD Olimp zapustil v Ljubljani v tekmi proti FD Rudarju, je prav gotovo vplival, da ni bil obisk nedeljske tekme v Ljubljani tak, kot bi lahko bil. Igra sama, ni bila na posebni višini. FD Olimp je imel v začetku prvega polčasa precej več od igre, vendar je že v peti minuti prišlo moštvo FD Železničarja v vodstvo. Do konca polčasa so si »Železničarji« zasedli krepko vodstvo 4:0. Drugi polčas sta moštvi v začetku predvedli dokaj medlo igro. Čeprav je v tem delu imel premoč FD Olimp, je v 27. minuti nasprotni napad dosegel že peti zgoditek. Po tem slučajnem zgoditku je moštvo FD Olimpa proti vsakemu pričakovanju zaigralo zelo dobro in je doseglo v desetih minutah dva zgoditka.

Zmaga FD Železničarja je popolnoma zaslužena, vendar bi pripomnili, da je kriv visokega poraza sodnik Dorčec. Že v tekmi med obema moštvoma v Celju je s svojimi pristranskimi odločitvami vplival na končni izid tekme. Topot so bile njegove odločitve še bolj neutemeljene.

Okrožno nogometno prvenstvo drugega razreda.

Na nedeljskih prvenstvenih tekmah drugega razreda so bili doseženi naslednji izidi:

FD Teharje je gostovalo v Trbovljah proti II. moštvo FD Rudarja. V hitri igri so domačini odpravili Teharčane s 6:1.

Tekma med FD Hrastnikom in FD Borutom iz Gotovelj se je končala z visoko zmago Hrastničanov 9:0.

Celjski motoristi na dveh popriščih

V okviru fizikulturnega tedna je bila v Mariboru 28. junija cestna moto dirka. Proga je vodila iz Maribora in nazaj v Maribor. Sodelovalo je 35 dirkačev, med njimi tudi vozači FD Olimpa iz Celja.

V kategoriji motorjev do 350 ccm na progi 12 km je dosegel Zvonimir Leskovšek na Puchu 250 ccm častno tretje mesto. V tekmi 500 ccm strojev pa so dosegli vozači FD Olimpa Toplak Miran na Nortonu 500 ccm tretje, Trupkovič na BMW 750 ccm tretje in Cigoj na BMW 500 ccm četrto mesto.

Na hitrostnih moto dirkah FD Storžiča iz Kranja, ki so bile v nedeljo na Jezerskem in na katerih so startali najboljši slovenski motoristi, katerim so se priključili še številni dirkači iz bratske Hrvaške in slovenskega Primorja, so celjski tekmovalci dosegli odlične uspehe.

Šah

Šahovska sekcija FD Celja : Šahovska sekcija FD Lendava 6:2

V nedeljo 30. junija 1946 je odigrala šahovska sekcija FD Celja revanžno prijateljsko tekmo s šahovsko sekcijo FD Lendava. Celjani so tekmo odločili v svojo korist z 6 proti 2 točk.

V prvi tekmi, katera je bila igrana v Lendavi so zmagali Celjani z 8:1.

Brzoturnir za prvenstvo v juniju

Šahovska sekcija FD Celja odigrala je v sredo 26. junija svoj redni mesečni prvenstveni brzoturnir, katerega se je udeležilo 20 igralcev.

Prvo mesto si je priboril Šnajder Jože s 17 točkami, 2. Bukanovsky 16, 3. Rudolf 14, 4. Tavčar 13 in pol, 5. Kocmur T. 13, 6. Kapl (FD Rudar, Trbovlje) 12 in pol, 7.—8. Rugar in Kastelic 12, 9.—10. Oder P. in Fajs 11, 11. Šnajder F. 10, 12. Krušič J. 9 in pol, 13. ing. Lah 8 in pol, 14.—15. Kompan in Likar 7, 16. Kovač 6 in pol, 17. Novak A. 4, 18. Cigoj 2 in pol, 19. Novak I. 2, 20. Čik F. 1 točko.

K Celjskemu mladinskemu festivalu

Ob mladinskem pevskem festivalu 30. junija v Celju je nastopilo nad 2000 otrok iz vseh okrajev okrožja. Prišla je delavska in kmečka mladina iz mnogih krajev izpod Pohorja, s požganega Kozjanskega, izpod Savinjskih planin, iz črnih revirjev. Mnogi so prvič videli Celje, ki so o njem že marsikaj lepega čuli in se učili.

Ti otroci so nam dali pesmi, ki so vanje kakor njihovi pevovodje vložili ure truda in dela, ko bi bili lahko koristni tudi pri domačem delu. Hodili so daleč peš do vlakov, do kamionov in svečano razpoloženi dospeli v to slavno Celje, da v njem dožive svoj praznik.

S svojim nastopom so pokazali odlične primere idealizma, pevskega znanja, zavednosti, notranje in zunanje discipline.

S čim jim je Celje, sedež njihovega okrožja, vrnilo to ljubezen in visoko pesem? S čim je pokazalo svojo hvaležnost armadi mladih pevcev, pevovodjem in neumornemu aranžerju tov. Vrežetu?

Sram nas je. Lahko nas je sram n. pr. pred 85 otroki iz Prevorja, iz požganega kraja, ki so v vročini ure prehodili peš in so nekateri izmed njih le s težavo zbrali denar za prevoz z vlakom ter so v noči dospeli na svoje borne hribovske domove iz velikega Celja.

Le peščica Celjanov je množico otrok poslušala na Trgu svobode. Večino občinstva so dali prireditelji in njihovi spremljevalci sami sebi. In vendar je bil to mladinski pevski festival, ki ga po množičnem nastopu in kvaliteti Celje še ni poznalo, ki pa je edinstven v Sloveniji sploh.

Med petjem so sedeli doma mnogi Ce-

ljani, ki se radi trkajo na prsa v povdarjanju svoje ljubezni do vsega vzvišenega. Manjkali so mnogi obrazi, ki med vojno niso hoteli zamujati prireditve, ki jih je na istem trgu dajal okupator s pomočjo domačih izdajalcev. Mnogi zdaj niso mogli prenesti poletne vročine, pa so pred njo in slovensko mladino pobegnili v hladne prostore k osvežujočemu pivu. Petsto plakatov, ki so Celje z Gaberjem in okolico vabili k festivalu, ni našlo pravega odziva.

Drugačni plakati pa bi bili lahko dosegli drugačen efekt. Seveda bi to morali biti plakati, ki bi napovedovali cirkuške atrakcije s hojo po vrvi, požiranjem ognja. Taki plakati bi tudi Trg svobode napolnili. Krivi so vsekakor plakati, ki so naznanjali samo nastop 2000 do 3000 skromnih slovenskih otrok, ki so Celju kot slavni prestolnici svojega okrožja prinašali samo slovensko pesem.

Celje tu svojega razumevanja stvari ni pokazalo in se tega danes sramuje, ali pa tudi ne. Morda nam pa ni mnogo do tega, da se lahko s polno pravico imenuje kulturno središče celjskega okrožja.

Mladina, ki je nastopila, pa je vendarle zmagala. Ni sicer razveljavila vseh celjskih zaspanih duhov, toda to zanjo ni najvažnejše. Mladina pojde tudi preko tega dogodka naprej, ker je sama nosilka in ustvarjalca bodočnosti ter se zaveda odgovornosti do nalog, ki jih bo vsikakor izpolnila. Tako bo šele mladina samo ustvarila prebujeno, zdravo, močno Celje, resničen kulturni in življenjski center. F. R.

Vsem odborom OF

Štiriletno divjanje in pustošenje okupatorja in njegovih domačih hlapcev na eni strani ter junaška borba ljudstva za obstanek na drugi strani, sta pustila težke rane v ljudskih množicah. Organi vrhovne državne oblasti so s širokopoltnim zakonom izločili vprašanje invalidov, žrtev fašističnega terorja in vdov padlih borcev iz območja ljudskega socialnega skrbstva, ker je skrb za vse te žrtve prevzela država in ga uredila z državnim proračunom, kakor je primerno in edino pravično in pošteno za ljudi, ki nosijo največ zaslug za izbojevanje svobodo. Ostalo pa je ogromno število otrok brez staršev, onemoglih starcev in stark brez sredstev. Ljudski oblasti so padle v breme še tudi vse ostale posledice okupacije in demoralizacije, kakor beračenje, pijančevanje, prostitucija, tuberkuloza, torej vprašanja, ki so se po zmagi v dobi obnove kot pereča postavila pred ljudsko oblast.

Teh nalog so se takoj po osvoboditvi zavedli vsi organi in so jih reševali vsak po svoje. Reševalo jih je Ministrstvo za socialno skrbstvo, Ministrstvo za ljudsko zdravje, Ministrstvo za prosveto, Rdeči križ Slovenije, Osvobodilna fronta, sindikati in ostale množične organizacije. Tako je bilo v prvi stopnji razvoja. Posledica takega neurejevanega, neuskladenega delovanja različne iniciative je bilo nevzdržno dejstvo, da smo imeli v republiki, v mestih in po vaseh posebno pa v tovarnah poplave istočasno velikih in malih zbirk za stotine »najpotrebnejših« socialnih ustanov, v katere ni imela niti oblast, niti politično gibanje, še manj pa ljudstvo, ki je vse to plačevalo, nikakega vpogleda kdo zbira, kam gre nabrani denar in koliko sredstev žrtvuje naše ljudstvo za svoj socialni dvig.

Razen kaosa, ki je nastal zaradi takega neorganiziranega reševanja socialnega skrbstva od različnih strani in, ki bi utegnil zaradi nastalega razumljivega nezadovoljstva zmanjšati zaupanje širo-

kih ljudskih množic do svoje oblasti in v Osvobodilno fronto in s tem upropasti socialno skrbstvo samo, se je pojavila še ena slaba stran. Doslej je ljudstvo sodelovalo več ali manj samo z denarnimi in blagovnimi prispevki, ni se pa poglobilo v bistvo socialnega vprašanja. Zato so bile tudi podpore, ki so jih prejemale posamezniki, dasiravno so šle v težke milijone, kakor kaplja v morje. Zalegle so samo za kratko dobo, ne da bi se splošno socialno stanje spremenilo. Po enoletnem takem reševanju socialnega vprašanja je postalo jasno, da moramo preiti odločno k nadaljni stopnji, to je k organiziranemu, načrtnemu delu, ki bo opravičevalo težke datjave za socialno skrbstvo s trajnim uspehom, to je s temeljito socialno prevzgojo vsakega posameznega človeka. To pa je dosegljivo samo tako, da vzame nabiranje in razdeljevanje sredstev za socialno skrbstvo Osvobodilna fronta z njenimi množičnimi organizacijami, kar je v ostalem ena izmed njenih važnih nalog.

Izvršni odbor OF je razpravljal o tem vprašanju in ga rešil s tem, da je osnovni Socialni fond OF, izdal Statut o socialnem fondu OF in imenoval skupaj z drugimi organi »Upravo socialnega fonda pri IOOF«. Z osnovanjem Socialnega fonda OF ter z Uredbo vlade LRS o ureditvi nabiranja prostovoljnih prispevkov bodo odpravljene vse zgoraj navedene pomanjkljivosti. Z imenovanjem »Uprave socialnega fonda pri IOOF«, s prvimi praktičnimi ukrepi te uprave ter s Poslovnikom uprave socialnega fonda so podani temelji za enotno in načrtno urejanje socialnih dajatev. Iz javnega življenja bo na tem polju izgubil nered, množično socialno reševanje bo privzgojilo socialni čut vsakemu posamezniku.

Uprava socialnega fonda pri IOOF je izdala brošurico, v kateri je priobčen ves material, ki je potreben upravam socialnega fonda, pripadnikom OF in vsem Slovincem za vodstvo in sodelo-

vanje na področju socialnega skrbstva. Uprava socialnega fonda pri IOOF je založila enotne nabiralne bloke z zneski po 5, 10, 50 in 100 din, različne barve in založila enotne nabiralne pole za nabiranje blagovnih sredstev ter uvedla enoten čekovni račun.

Z navedenimi ukrepi bomo zmanjšali število nabiralnih akcij na najpotrebnejše, uvedena bo popolna kontrola dajatev. Na vsem ozemlju Slovenije bodo dovoljene samo tiste socialne nabiralne akcije, ki jih bo dovolila ljudska oblast in pa višje uprave socialnega fonda OF. Zato opozarjamo vse Slovence, naj odslej odklonijo vsakega nabiralca, ki bi nabiral socialne prispevke brez enotnih blokov in pol, izdanih po Upravi socialnega fonda pri IOOF.

Vsi odbori OF in množičnih organizacij so prejeli okrožnico IOOF z navodili o imenovanju uprav socialnega fonda in o prvih ukrepih teh uprav. Po teh navodilih bo pri vsakem okrožnem, okrajnem in krajevnem odboru OF od 1. julija dalje obstajala in delovala uprava socialnega fonda v smislu Statuta in Poslovnika.

Okrožni, okrajni in krajevni odbori naj zberejo iz svoje srede tovariša ali tovarišico, ki bo zastopal(a) odbor OF v Upravi socialnega fonda in istočasno prevzel delo predsednika te uprave. Za to mesto je potreben iniciativen, vesten tovariš z organizatoričnim smislom ter s čutom politične, moralne in materialne odgovornosti.

Opozarjamo vse odbore OF ter vse množične organizacije, da imajo uprave socialnega fonda nalogo, koordinirati delo, ga pravilno usmerjevati na vsem področju Slovenije, nimajo pa in ne morejo prevzeti izvajanja socialnih akcij, ki ostane tudi odslej nalogo vseh pripadnikov OF, prvenstveno odborov OF in množičnih organizacij. V konkretnem primeru bo vsak organ, ki bo hotel vpeljati kako socialno akcijo, zaprosil za dovoljenje organ ljudske oblasti in pristojno višjo upravo socialnega fonda. Ko bo imel tako dovoljenje in pristanek, bo uprava socialnega fonda sklicala širši sestanek vseh množičnih organizacij, na katerem bodo podrobno razdeljene naloge in delo, ki ga bo uprava fonda le vodila.

S tako ureditvijo nabiranja, upravljanja in razdeljevanja socialnih sredstev iz prostovoljnih dajatev, bo najbolj hitro, najbolj učinkovito rešeno to vprašanje. Na ta način bomo dosegli privzgojo socialnega čuta in pritegnili k delu najširše plasti. Socialna skrb more biti le stvar ljudstva samega. Samo kadar vodi socialno skrbstvo ljudstvo sa mo, ga rešuje v svoj prid, ga rešuje korenito in dokončno.

Z ustanovitvijo socialnega fonda OF ter s postavitvijo uprav socialnega fonda bo storjen nadaljnji korak v odpravljanju materialnih in moralnih posledic okupacije, nadaljnji korak v obnovi in dvigu materialnih in moralnih osnov za napredek, srečo in blagostanje delovnega ljudstva.

Uprava socialnega fonda pri IOOF

AGRARNI INTERESENTI

Celja-okolice, ki so bili pri izvajanju agrarne reforme kakor koli oškodovani od strani predsednika komisije Kolška in člana komisije Pikla, naj se pritožijo na Javno tožilstvo v Celju.

IVAN REBEK • CELJE.

TVORNICA TEHTNIC

Gusti Vračko

trgovina tekstilnega blaga
Celje • Stanetova ul. 8

O B J A V A

Državno gradbeno podjetje »Gradisa« prične s podiranjem mostu (provizornega) preko Savinje pri Letušu na državni cesti II. reda Mozirje—Šoštanj z dne 4. julija 1946 in bo promet čez ta most do nadaljnjega nemogoč.

Na cesti so postavljena znamenja, ki označujejo avtomobilistom in drugim voznikom, da se je usmeril javni cestni promet po ovinkih preko mosta na Polzeli na Šmartno in Šoštanj odtodno Mozirje po državni cesti II. reda.

Vzpostavlo prometa po končani gradnji mostu bomo pravočasno objavili.

OBVESTILO

Učitelji in učiteljice, ki so se javili v I. in II. fizikalni tečaj v Celju od 15. do 31. julija 1946, se morajo zgledati v risalnici nižje državne gimnazije, Celje, Vodnikova ul., v ponedeljek 15. julija ob 8. zjutraj, kjer bo otvoritev tečaja.

POPRAVEK

V zadnji številki našega lista se je v članku »Vprašanja in odgovori« vrnila v prvih 50. izvodih tiskovna napaka. V odgovoru na prvo vprašanje »Iz česa se krije naš proračun?« mora biti namesto: »... ki bodo šli...«, »... ki bi šli...«

Klinar Miloš

splošno ključavničarstvo
in izdelovanje vseh vrst štedilnikov
Celje-Mariborska c.13

1—2

Franco Vehovar

tovarna pohištva
CELJE

1—1 Kersnikova ul.17

Franjo Kunšek

fotograf

1—2

CELJE

Cankarjeva ulica št. 10

se priporoča

OČALA

1—1

zgušnjena 1.7. 1946 s črnim okvirom v ružavem otuju. Pošten najditelj naj jih vrne proti nagradi v pisarni MOHORJEVE TISKARNE

Kolbezen Franc

Manufaktura, moda, konfekcija
in zaloga mlinskih sit

Celje, Prešernova ulica 3

Telefon 346

2—3

DROGERIJA

FILIP VRTOVEC-CELJE

2—2

Anton Petek

MANUFAKTURNA TRGOVINA

2—2 CELJE, STANETOVA ULICA 1